

WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok VI.

WARSZAWA, DNIA 31 MAJA 1929 R.

Nr. 10.

TREŚĆ:

Ruch służbowy	str. 91	Spółdzielczość w Polsce w r. 1927.	str. 91
Kopjowanie rachunków zaprotestowanych dokumentów in- kasowych	" 91	Stan obiegu listów zastawnych i obligacyj w Polsce	" 96

Ruch służbowy.

Przeniesienia.

Stefan Maleszewski, Zastępca Dyrektora Oddziału w Starogardzie, przeniesiony na równorzędne stanowisko do Oddziału w Lidzbarku.

Zwolnienie ze służby.

Juljusz Rydel, Zastępca Dyrektora Oddziału w Częstochowie.

Emerytowanie.

Stanisław Ring z Oddziału Głównego w Warszawie.

Kopjowanie rachunków zaprotestowanych dokumentów inkasowych.

(Dział IX Spisu Okólników).

W Okólniku Nr. 28 z 5 kwietnia 1929 r. nadmieniono, że rachunki kosztów protestu dokumentów inkasowych winny być kopjowane. Ponieważ do zaprotestowanych dokumentów inkasowych, złożonych przy zielonych listach, sporządza się wyszczególnienia (form. Nr. 343/I), w których zamieszczane są wszystkie pozycje rachunków kosztów protestu, wyjaśnia się przeto, że rachunki należy kopjować tylko wtedy, kiedy sporządzone zostały do zaprotestowanych dokumentów, przedstawionych do inkasa przy listach białych, a przy zielonych, jeżeli rachunek żyrowy podawcy ma być obciążony kosztami tylko jednego zaprotestowanego dokumentu.

Treść powyższą należy zaznaczyć w Instrukcji Służbowej cz. IV, str. 119 oraz w wymienionym na wstępie Okólniku.

Spółdzielczość w Polsce w r. 1927.

Niedawno ukazało się sprawozdanie Rady Spółdzielczej, które przedstawia rozwój spółdzielczości w Polsce w 1927 r.

Przedwojenny dorobek gospodarczy spółdzielczości zniszczyła niemal zupełnie długoletnia wojna, a następnie inflacja pieniężna. Dzięki wydaniu ogólnej ustawy o spółdzielniach w 1920 r. oraz stabilizacji pieniężnej i gospodarczej, spółdzielczość poczęła podnosić się z upadku, wzmacniać z każdym rokiem na siłach i zaspokajać w coraz większym stopniu potrzeby członków w zakresie kredytu, spożycia i wytwórczości. Ruch spółdzielczy w latach 1924 i 1925 skonsolidował się i wzmocnił organizacyjnie. Wszystkie spółdzielnie polskie zjednoczyły się przez swe związki rewizyjne w trzech organizacjach naczelnych. Pierwszą jest Unja Związków Spółdzielczych w Polsce, w skład której weszły 4 związki rewizyjne wraz z siedmioma centralami gospodarczymi. Drugą stanowi Zjednoczenie Spółdzielni Rolniczych Rzeczypospolitej Polskiej, składające się z sześciu związków rewizyjnych i ośmiu central gospodarczych. Z pośród central gospodarczych Bank Związku Spółek Zarobkowych jest centralą finansową „Unji“, a Centralna Kasa Spółek Rolniczych—„Zjednoczenia“. Trzecią naczelną organi-

zacja jest Związek Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej, powstały z trzech połączonych związków rewizyjnych. Patronuje on również spółdzielniom wojskowym i zaopatruje je w towary z własnej hurtowni. Jak sama nazwa wskazuje jest on jedynie organizacją spółdzielni spożywców, podczas gdy dwie poprzednie organizacje zrzeszają spółdzielnie różnych typów. Spółdzielnie, należące do Unji Związków Spółdzielczych w Polsce są stowarzyszeniami wszechstanowemi, spółdzielnie zaś Zjednoczenia Spółdzielni Rolniczych Rzeczypospolitej Polskiej posiadają wśród swych członków przewagę żywiołu rolniczego.

Spółdzielczość innych narodowości w Polsce zgrupowana jest w 9 związkach rewizyjnych.

Spółdzielnie ukraińskie należą do dwóch związków rewizyjnych, a ich centralami finansowymi są „Centrobank“ i „Zaszczyta Zemli“ we Lwowie. Spółdzielnie niemieckie zgrupowane są w 5 związkach rewizyjnych z siedzibą w Poznaniu, Grudziądzu, Łodzi i Lwowie. Związki te jakkolwiek nazewnątrz występują oddzielnie, to jednak tworzą jedną organizacyjną całość, gdyż posiadają wspólne naczelne kierownictwo i wspólne centrale finansowe — Bank Spółek Niemieckich w Łodzi i Genossenschaftsbank w Poznaniu. Spółdzielnie żydowskie, których ożywiona działalność ostatnich lat dała bardzo pomyślne wyniki, za swą centralę finansową mają Bank dla Spółdzielni w Warszawie.

Z 16.349 spółdzielni w Polsce należało w r. 1927 do 22 związków rewizyjnych 10.259 czyli 62·8%. Liczba spółdzielni nienależących do żadnego związku rewizyjnego zmniejsza się stale i wynosi w r. 1927 — 6·090. W tej liczbie jest wiele spółdzielni martwych, których istnienie zadokumentowano jedynie w rejestrze handlowym. Przy omawianiu zatem spółdzielczości w Polsce wystarczy mieć na uwadze jedynie spółdzielnie związkowe, ze względu na istotne ich znaczenie gospodarcze.

W okresie od 1924 r. do 1927 r. liczba spółdzielni związkowych wzrosła o 67·1%, a liczba ich członków o 36%. W ogólnej liczbie 2.174 tys. członków w r. 1927, rolników było 58·7%, kupców i drobnych przemysłowców 11·7%, wreszcie robotników i urzędników 29·6%. Wyrazem rozwoju gospodarczego spółdzielni związkowych są bilanse za lata 1924 — 1927 w tys. zł.

Stan czynny	1924	1925	1926	1927
Kasa, banki, papiery procentowe . .	11,118	19,840	31,235	54,484
Pożyczki gotówkowe	39,214	81,900	140,629	323,849
Towary i surowce	26,707	36,047	45,280	65,462
Dłużnicy za towary	12,773	33,635	44,096	96,995
Nieruchomości	29,224	50,108	55,400	79,833
Ruchomości	4,759	9,987	12,137	20,278
Inne rachunki	8,285	19,702	41,913	53,656
Straty	1,365	5,041	5,164	4,935
	133,445	256,260	375,854	699,492
Stan bierny	1924	1925	1926	1927
Udziały	12,899	28,678	40,010	64,235
Rezerwy	22,058	34,025	40,329	55,731
Wkłady	18,685	39,038	69,498	137,720
Wierzyciele	67,138	125,547	172,318	388,689
Inne rachunki	7,613	22,891	44,794	39,251
Nadwyżka	5,052	6,081	8,905	13,866
	133,445	256,260	375,854	699,492

Majątek spółdzielni¹⁾ powiększył się z 38,6 milj. zł w 1924 r. do 128,9 milj. zł w 1927 r. W tych samych rozmiarach, to jest około 240% powiększyły się kapitały własne (udziały, fundusz zasobowy i fundusz specjalny). Wkłady i zobowiązania względem wierzycieli wzrastały jednak stosunkowo szybciej, wobec czego stosunek kapitałów własnych do środków obcych zmniejszył się z 1:2,3 w r. 1924 do 1:3,8 w r. 1927.

Pod względem liczebności i posiadanego majątku na czoło wysuwają się *spółdzielnie kredytowe*. W przedwojennych stosunkach gospodarczych spółdzielczość kredytowa odgrywała bardzo doniosłą rolę. Na ogólną sumę 3,118 milj. wkładów fr. szw. we wszelkich instytucjach finansowych 3-ch dzielnic Polski, wkłady w spółdzielniach wynosiły 1,127 milj. fr. szw. Kredyty udzielone przez

¹⁾ Zaliczono w stanie czynnym pozycje: kasa, pożyczki, towary, dłużnicy za towary, nieruchomości, ruchomości inne rachunki mniej pozycje pasywów — wkłady, wierzyciele i inne rachunki.

spółdzielnie stanowiły 22·5% sumy ogólnych kredytów, podczas gdy obecnie zbliżają się one zaledwie do normy 10%. Odbudowa kredytu spółdzielczego w ramach przedwojennych ma największe znaczenie dla warstw średnich, które nie mają dostępu do rynku kredytowego przez inne instytucje. Spółdzielnie zatem mają przed sobą do spełnienia doniosłą rolę i muszą odzyskać właściwe miejsce w ogólnej organizacji oszczędności i kredytu.

Liczba spółdzielni kredytowych, należących do związków rewizyjnych i objętych statystyką wynosiła w r. 1925 — 2.933, w r. 1926 — 3.160 i w r. 1927 — 3.498. W r. 1927 liczyły one 1,046 tys. członków w tem 62·7% rolników, 22·4% kupców i rzemieślników oraz 14·9% urzędników i robotników. Bilans zamknięcia spółdzielni kredytowych za r. 1927 przedstawiał się następująco w tys. zł.

Stan czynny		Stan bierny	
Kasa	11,377	Udziały	36,580
Lokaty	16,483	Fundusz zasobowy	12,664
Papiery wartościowe	5,313	Fundusze specjalne	8,937
Weksle	158,239	Wkłady	120,980
Inne pożyczki gotówkowe	109,269	Wierzyciele	140,975
Nieruchomości	15,131	Inne rachunki	20,585
Ruchomości	2,590	Nadwyżka	4,691
Inne rachunki	25,936		
Straty	1,074		
	345,412		345,412

Kapitały obrotowe (gotowizna i pożyczki) spółdzielni kredytowych wynosiły w r. 1925—94 milj. zł., w r. 1926—166 milj. zł. i w r. 1927 — 301 milj. zł. Stosunek kapitałów własnych w formie udziałów i rezerw do kapitałów obrotowych staje się coraz bardziej niekorzystny: w r. 1925 wyrażał się on cyfrą 28·6%, w r. 1926 — 23·7% i w r. 1927 — 19·1%. Zmniejszenie się kapitałów własnych w stosunku do środków obcych świadczy, że nie dość silnie przestrzegana jest w spółdzielniach zasada, uzależniania wysokości kredytu od posiadanych udziałów. Ścisłe przestrzeganie tej zasady należy do kardynalnych obowiązków spółdzielni kredytowych, ponieważ na nich głównie spoczywa zadanie obniżenia nadmiernej drożyzny kredytu. Im większe są kapitały obce w stosunku do własnych, tembardziej ograniczona jest zdolność spółdzielni do udzielania taniego kredytu. Kapitały własne stanowią ponadto gwarancję łatwiejszego przebrnięcia trudności w okresie kryzysu gospodarczego. Praktyka uświęciła zasadę, że kapitały obce nie powinny przekraczać 5 razy kapitałów własnych. Z tych względów normę 1927 r. należy uważać jedynie za dopuszczalne minimum, którego w żadnym razie spółdzielnie nie powinny przekroczyć.

Wśród kapitałów obrotowych 40·2% przypada na wkłady, natomiast 46·8% na długi. Stosunek ten, rzecz prosta, nie może być uważany za zadowalający. Pozycja wierzycieli wykazuje skłonność do zwiększania się, ponieważ po zdewaluowaniu wkładów i funduszy własnych, nadto wobec wielkiego zubożenia ludności, spółdzielnie zmuszone są prowadzić działalność przy pomocy zaciąganych pożyczek. Proces kapitalizacji odbywa się w spółdzielniach kredytowych znacznie wolniej, aniżeli w innych instytucjach finansowych. Główną przyczyną jest tu zubożenie tych warstw, wśród których spółdzielnie przeważnie pracują.

Dla spółdzielni kredytowych ważne znaczenie posiada płynność i pogotowie kasowe. Sprawom tym poświęcono wiele uwagi na ostatnich sejmikach spółdzielni. W myśl uchwał powziętych, pogotowie kasowe powinno wynosić $\frac{1}{3}$ część natychmiast płatych zobowiązań, do których zostały zaliczone: wkłady bez wypowiedzenia, salda kredytowe na rachunkach bieżących wreszcie trzecia część wyczerpanych kredytów bankowych. Do aktywów stanowiących pogotowie kasowe zaliczono: gotówkę w kasie, wkłady bezterminowe w bankach i papiery wartościowe w wysokości $\frac{3}{4}$ wartości kursowej, wreszcie weksle nadające się do redyskonta w Banku Polskim. Celem przestrzegania zasady płynności postanowiono, że uchwalona przez Walne Zgromadzenie wysokość kredytu dla jednego członka nie może przekraczać 2% kapitału obrotowego, a granicą dla kredytów bankowych, zaciąganych przez spółdzielnie, winna być suma kapitałów własnych i zebranych wkładów. Z podanego w ogólnych zarysach bilansu spółdzielni kredytowych trudno ocenić, czy wymienione zasady płynności i pogotowia kasowego były należycie przestrzegane.

Rok 1927 zamknęły spółdzielnie kredytowe nadwyżką netto w kwocie 3.617 tys. zł. Nie jest to wynik dostatecznie korzystny, wskutek konieczności operowania drogiem kredytem bankowym. W kosztach

handlowych około 58% stanowi wynagrodzenie personelu. Uzyskana nadwyżka przeznaczona została w 63% na powiększenie funduszu zasobowego i specjalnego, a w 23% na dywidendę.

Spółdzielnie rolniczo-handlowe posiadają za sobą bogaty dorobek pracy społecznej pomimo, że są jedną z młodszych organizacyj spółdzielczych. Przedmiotem ich działalności jest zakup i dostawa artykułów potrzebnych w gospodarstwie rolnem, a więc maszyn, narzędzi rolniczych, pasz treściwych i t. p. W miarę intensyfikacji uprawy rolnej koniecznością stała się należyta organizacja handlu zbożem. Zadania tego podjęły się również spółdzielnie i obecnie w województwach zachodnich całkowity handel zbożem, a częściowo i nasionami selekcyjnymi znajduje się w ich rękach. Jednocześnie spółdzielnie rolniczo-handlowe tych województw dostarczyły w 1927 r. około 60% nawozów sztucznych, za-potrzebowanych w ich okręgach.

Potrzeba ujęcia handlu zbożowego przez organizacje spółdzielcze nie da się zaprzeczyć. Duże wysiłki czynią spółdzielnie dla jego usprawnienia, zachodzi jedynie konieczność pomocy kredytowej ze strony władz państwowych i samorządowych. Niezmiernie doniosłe znaczenie dla rolnictwa posiada również ujęcie przez spółdzielnie handlu paszami treściwymi, ponieważ niema bardziej łatwego do fałszowania towaru jak pasze.

Liczba spółdzielni rolniczo-handlowych wynosiła w 1927 r. 283, w porównaniu przeto z poprzednim rokiem zwiększyła się o 11%. Daleko więcej powiększyły się ich obroty, gdyż o 80·7%.

Stan majątkowy spółdzielni rolniczo-handlowych w r. 1927 przedstawia załączony bilans w tys. zł:

Stan czynny		Stan bierny	
Kasa	1,278	Udziały	4,302
Lokaty	1,122	Fundusz zasobowy	3,895
Papiery wartościowe	215	„ specjalny	1,546
Towary	16,044	Wierzyciele	67,262
Dłużnicy	47,581	Inne rachunki	2,080
Nieruchomości	6,147	Nadwyżka	1,122
Ruchomości	2,002		
Inne rachunki	4,576		
Straty	1,242		
	80,207		80,207

Najmłodszą formą spółdzielczości w Polsce jest mleczarstwo. *Spółdzielczość mleczarska* posiada u nas duże widoki rozwoju skutkiem przewagi drobnego rolnictwa w strukturze gospodarczej. To też zaznaczył się w tej dziedzinie niezwykle postęp w ostatnich latach. Liczba spółdzielni mleczarskich wynosiła w 1927 r. 1.113, zwiększyła się przeto w stosunku do roku poprzedniego o 53%; wzrost w 1926 w porównaniu z rokiem 1925 wynosił 100%.

Część tych spółdzielni zajmuje się wyłącznie zbieraniem mleka, jego badaniem, chłodzeniem i wysyłką do pobliskich miast dla celów konsumcyjnych. Jednak przeważna ilość mleczarni zajmuje się wyrobem masła, przeznaczonego na sprzedaż na różnych rynkach krajowych i zagranicznych. Spółdzielnie te odbierają śmietankę zapomocą wirówki mleczarskiej, a mleko chude zwracają dostawcom. Wśród głównych odbiorców zagranicznych masła pierwsze miejsce zajmuje Anglja, później Austria i Niemcy. Poważną rolę w zagranicznym handlu masłem odgrywa powstały od połowy 1927 r. Związek Gospodarczy Spółdzielni Mleczarskich w Poznaniu, który pracuje przede wszystkim na eksport. Dzięki zabiegom związku masło polskie na rynkach zagranicznych zdobywa sobie zasłużone uznanie. Mając na uwadze znaczenie wywozu masła dla bilansu handlowego, sejmiki spółdzielni w r. b. poświęciły wiele uwagi standaryzacji masła i kontroli wywozu, uchwalając pod adresem rządu odpowiednie dezyderaty.

Stopień dalszego rozwoju mleczarstwa spółdzielczego w Polsce zależy od posiadania odpowiednich budynków i urządzeń. Na pierwszy plan wysuwa się sprawa chłodnictwa i krajowego przemysłu maszynowego, dostosowanego do potrzeb i miejscowych warunków mleczarstwa. Budowa własnych mleczarni, zaopatrzonych w dobre wentylacje, kanalizacje, wodociągi i chłodnie, budzi żywe zainteresowanie stowarzyszeń spółdzielczych, nie może zaś być zrealizowana wskutek szczupłości własnych środków. Słaby dopływ kredytów na cele inwestycyjne zmusza mleczarnie do czynienia nakładów własnymi środkami, które pochodzą ze spieniężania produktów w porze nie zawsze odpowiedniej.

Stan majątkowy spółdzielni mleczarskich w 1927 r. przedstawia następujący bilans zbiorowy w tys. zł:

Stan czynny		Stan bierny	
Kasa	1,597	Udziały	3,595
Lokaty	537	Fundusz zasobowy	2,510
Papiery wartościowe	179	„ specjalny	1,339
Towary i surowce	1,011	Wierzyciele	8,225
Dłużnicy	2,551	Inne rachunki	649
Nieruchomości	3,958	Nadwyżka	786
Ruchomości	5,721		
Inne rachunki	1,176		
Straty	374		
	17,104		17,104

W ciągu roku 1927 kapitały własne spółdzielni mleczarskich wzrosły o 43%. Umożliwiło to spółdzielniom skompletowanie maszyn, wobec czego wartość ruchomości powiększyła się o 54%. Wartość nieruchomości wzrosła jedynie o 25%, co przy niewielkich kapitałach własnych należy uważać również za objaw korzystny.

Rozwijająca się od kilkunastu lat spółdzielczość spożywcza zdobyła po wojnie zdrowe podstawy pracy z chwilą wprowadzenia zasady wolnego handlu. Z instytucyj, spełniających rolę pomocniczą państwowego aparatu rozdzielczego, spółdzielnie spożywcze stały się odtąd organizacjami gospodarczymi, opartymi ściśle na samopomocy i świadomości społecznej.

Dominujące stanowisko w spółdzielczości spożywczej w Polsce zajmuje Związek Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Warszawie. Stanowisko to ilustrują następujące liczby z 1927 r.

	Liczba spółdzielni	Liczba członków	UDZIAŁY	REZERWY
			w tys. złotych	
Związek Spółdzielni Spożywców				
Rzplitej Pol.	796	402.843	3,155	4,542
Związek Spółdzielni Wojskowych . .	226	44.460	693	1,002
3 związki „Unji“	54	85.774	682	740
Związek Spółek Niemieckich	2	702	693	1,002
„ rew. Spółdz. Ukraińskich . . .	36	6.857	33	95
	1.114	540.636	5,256	7,381

Spółdzielnie Związku Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej stanowią 72% wszystkich spółdzielni spożywców w Polsce, posiadają 74% członków i reprezentują 60% kapitałów własnych. Centrala Handlowa Związku jest zarazem hurtownią dla wszystkich spółdzielni wojskowych; posiada ona 28 oddziałów w większych miastach w Polsce oraz 3 agentury w Łodzi, Gdańsku i Londynie. Związek dąży do pokrywania potrzeb przeważnie instytucyj spółdzielczych, w towary zaś zaopatruje się u źródeł produkcji — w fabrykach i monopolach państwowych. Nie zaniedbuje również związek i własnej produkcji i w tym celu posiada własne zakłady wytwórcze w Kielcach, Radomiu i Włocławku.

Stan majątkowy Spółdzielni Spożywców w Polsce ilustruje bilans za rok 1927 w tys. zł.:

Stan czynny		Stan bierny	
Kasa	1,770	Udziały	4,569
Lokaty	129	Fundusz zasobowy	6,022
Towary	17,088	„ specjalny	359
Dłużnicy	2,015	Wkłady	1,402
Nieruchomości	4,870	Wierzyciele	20,386
Ruchomości	2,518	Inne rachunki	1,261
Inne rachunki	7,876	Nadwyżka	3,396
Straty	1,129		
	37,395		37,395

We wszystkich działach spółdzielczości osiągnięty został w 1927 r. w porównaniu z poprzednim duży postęp. Uderzające są zwłaszcza sukcesy w dziedzinie kredytu, mleczarstwa i handlu zbożowego. Organizacje spółdzielcze docierają coraz bardziej do takich zakątków kraju, do których dostęp innym organizacjom jest utrudniony i stają się tam pionierem kultury społecznej i postępu gospodarczego.

STAN OBIEGU LISTÓW ZASTAWNYCH I OBLIGACYJ W POLSCE

a. Według instytucji.

G R U P Y	Stan 31.XII. 1926	%	Stan 31.XII. 1927	%	Stan 31.XII. 1928	%	Emisja w 1928	%	Wysokość emisji umieszczo- nej zagranicą 1928 r.
I. 2 banki państwowe . . .	213,869.625—	30,0	433,137.341·72	39,9	738,390.747·44	47,8	311,593.370	62,8	24,825.049
II. 3 tow. kredyt. ziemskie.	320,824.126—	45,0	408,792.004·98	37,6	452,080.508·11	29,3	66,998.510	13,5	27,580.500
III. 11 tow. kredyt. miejskich.	90,434.390·27	12,7	136,520.142·75	12,6	196,761.002·16	12,7	63,356.100	12,8	
IV. 5 banków hipotecznych .	54,799.517·21	7,7	67,227.928·68	6,2	95,138.413·33	6,2	30,605.952	6,7	3,922.160
V. Towarzystwo Kred. Przem. Polskiego	33,105.210—	4,6	40,749.355—	3,7	61,365.167—	4,0	23,558.052	4,2	
	713,032.868·48	100,0	1.086,426.773·13	100,0	1.543,735.838·04	100,0	496,111.984	100,0	56,327.709

b. Według typu.

	1927	%	1928	%
Listy przedwojenne konwersyjne	327,347.635·28	30,1	317,374.450·74	20,6
„ zastawne nowoemitowane	338,473.478—	31,2	638,530.215—	41,4
Obligacje przedwojenne	23,305.393·85	2,1	22,693.707·30	1,5
„ nowoemitowane	329,146.752—	30,3	511,228.232—	33,0
Listy żytnie	68,153.514—	6,3	53,909.233—	3,5
	1.086,426.773·13	100,0	1.543,735.838·04	100,0

c. Według oprocentowania.

	1927	%	1928	%
Listy i obligacje przedwojenne, skonwertowane 4%	75,781.422·09	7,0	75,584.229·27	4,9
„ „ „ „ 4 1/2%	202,935.781·08	18,7	194,552.189·88	12,6
„ „ „ „ 5%	71,729.240·04	6,6	69,755.333·89	4,5
„ „ „ „ nowoemitowane 6%	68,360.099·92	6,3	54,085.638—	3,5
„ „ „ „ 7%	224,619.228—	20,7	372,274.026—	24,1
„ „ „ „ 7 1/2%	2,565.000—	0,2	24,531.900—	1,6
„ „ „ „ 8%	426,933.427—	39,3	734,699.717—	47,6
„ „ „ „ 10%	13,502.575—	1,2	18,252.804—	1,2
	1.086,426.773·13	100,0	1.543,735.838·04	100,0

d. Według walut:

	1927	%	1928	%
Złote = fr. szw.:				
Listy zastawne.	58,857.712—	5,4	62,230.804—	4,0
Obligacje	92,153.472—	8,5	81,613.312—	5,3
Złote w/g rozporządzenia z dn. 13.X. 1927:				
Listy zastawne.	431,840.469—	39,7	621,345.112·74	40,2
Obligacje	154,935.193—	14,3	307,777.031·30	19,9
Dolary:				
Listy zastawne.	152,961.531—	14,1	227,787.090—	14,8
Obligacje	105,363.480—	9,7	144,531.596—	9,4
Funty sterlingi:				
Listy zastawne.	22,161.401—	2,0	44,541.659—	2,9
Żytnie listy	68,153.514—	6,3	53,909.233—	3,5
	1.086,426.773·13	100,0	1.543,735.838·04	100,0